

2.14. OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

Rożental to miejscowość położona w województwie warmińsko – mazurskim, powiecie iławskim, gminie Lubawa. Przez tą malowniczą miejscowość przepływa rzeka Elszka oraz Biedasz. Rożental jest typową widlicą, a więc wsią zwartą rozbudowaną najpierw wzdłuż jednej drogi, a następnie rozgałęzioną wzdłuż dwóch dróg, z których jedna idzie w kierunku południowo – zachodnim do Kazanic, a druga – bardziej północno-zachodnia, w kierunku Zielkowa. Długość wsi, o charakterystycznym kształcie elipsy, wynosi ok. 2 km. Po stronie wschodniej wsi biegnie droga krajowa Nr 15 z Lubawy do Ostródy.

W obszarze o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne znajduje się wiele punktów charakterystycznych i o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców wsi. Obszar ten położony jest wzdłuż dwóch dróg – powiatowej 1214N i gminnej 147002N – biegnących wzdłuż miejscowości.

Największe znaczenie wpośród nadmienionych punktów ma Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, która 4 lutego 2011 r. obchodziła 100-lecie swojego istnienia. Remiza jest z zewnątrz odnowiona i zadbana. Wewnątrz znajduje się obszerna sala w której mieszkańcy mogą spotykać się na wspólnych zabawach, festynach a w szczególności podejmować ważne decyzje podczas zebrań wiejskich. Remiza pełni funkcje kulturalno społeczne.

Na uwagę zasługuje prężnie działająca Ochotnicza Straż Pożarna. Decyzją Komendanta Głównego została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP w Rożentalu zrzesza 103 członków, w tym 29 czynnych, 3 honorowych, 61 wspierających a Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza liczy 10 osób. W 2009 roku wójt Gminy Lubawa podpisał umowę z marszałkiem województwa warmińsko-mazurskiego na dofinansowanie samochodu pożarniczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Rożentalu. Zakup samochodu współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej 6 – „Środowisko przyrodnicze”; Działanie 6.2 – „Ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami i zniszczeniami”; Poddziałanie 6.2.2 – „Bezpieczeństwo ekologiczne” objęty Regionalnym Programem Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 w projekcie pod nazwą: „Wyposażenie Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Rożentalu w samochód ratowniczo – gaśniczy z funkcją likwidacji zagrożeń ekologicznych celem zwiększenia bezpieczeństwa na terenie Gminy Lubawa”. Nowy nabytek to średni samochód ratowniczo-gaśniczy Mercedes Benz Atego z funkcją ograniczania stref skażeń chemicznych, przystosowany został do prowadzenia akcji ratowniczych oraz współdziałania z innymi jednostkami specjalistycznymi. Wartość samochodu to koszt 650 tys. zł. Ochotnicza Straż Pożarna zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ to ona łącznie z Radą Sołecką i Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa jest inicjatorem wszelkiego rodzaju imprez,

pikników, festynów i zabaw zarówno dla mieszkańców Rożentalu jak i spoza granic miejscowości.

W obszarze o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne znajduje się zabytek sakralny – kościół parafialny z 1761 r., drewniany, wzniesiony w konstrukcji zrębowej wraz z jego terenem wokół. Wnętrze kościoła głównie z XVIII w., ale są też obiekty starsze z wcześniejszego kościoła, jak np.: gotyckie rzeźby (Matka Boska i cztery święte), z końca XV w., ołtarze – główny i boczne z XVIII w., z ornamentem rocaille, organy o zewnętrznej oprawie późnobarokowej z I połowy XVIII w., dwa barokowe feretrony, dwa konfesjonały oraz zespół ławek dla wiernych z XVIII w. Zabytkowy charakter ma grodzienie kościoła z kamienia i cegły wraz z 4 murowanymi kaplicami, cmentarz przykościelny z XIX w. Kościół parafialny stanowi miejsce kultu dla wiernych z parafii Rożental. Kościół wraz z jego terenem wokół stanowi ważny punkt dla mieszkańców. Wierni korzystają z tego terenu głównie podczas nabożeństw. Z tego teren często korzystają również turyści i goście odwiedzający parafię.

Nie można zapomnieć również o cmentarzu komunalnym z XX w. stanowiącym ważne miejsce dla parafian, bowiem to na nim spoczywają bliscy z rodzin mieszkańców Rożentalu. Cmentarz ten usytuowany jest nieopodal Szkoły Podstawowej między drogą gminną prowadzącą w kierunku Gierłozy a drogą gminną prowadzącą w kierunku Pomierk.

Na obszarze o szczególnym znaczeniu usytuowanych jest sześć miejsc kultu religijnego w postaci kapliczek przydrożnych i przydrożnych krzyży. Jedna przydrożna kapliczka – murowana z figurką Matki Bożej – usytuowana jest na skrzyżowaniu dróg powiatowej 1214N z drogą gminną 147002N tuż przy wjeździe do miejscowości od strony drogi krajowej Nr 15. Kolejna kapliczka przydrożna przedstawiająca postać Jezusa znajduje się przy drodze gminnej nr 147002N, mniej więcej w połowie miejscowości. Trzecia kapliczka przydrożna umiejscowiona jest nieopodal drogi powiatowej nr 1214N. Przedstawia ona postać św. Antoniego. Na terenie obszaru o szczególnym znaczeniu znajdują się trzy przydrożne krzyże. Jeden z nich znajduje się nieopodal wylotu z Rożentalu w kierunku Kazanic przy drodze gminnej nr 147002N. Drugi, kawałek dalej na skraju obszaru o szczególnym znaczeniu również przy drodze gminnej nr 147002N. Natomiast trzeci krzyż przydrożny usytuowany jest na wylocie z Rożentalu w kierunku Zielkowa przy drodze powiatowej nr 1214N.

Miejscowa społeczność spotyka się w tych miejscach podczas nabożeństw majowych. W Rożentalu funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II. Historia Szkoły Podstawowej w Rożentalu sięga XVII wieku. Wiosną 1993 roku w obliczu groźby zamknięcia placówki ze względu na zły stan techniczny budynku powstał Społeczny Komitet Budowy Szkoły Podstawowej w Rożentalu. Członkowie Komitetu zaczęli gromadzić środki na budowę, a Zarząd Gminy podjął uchwałę o budowie Szkoły Podstawowej w Rożentalu przy udziale czynu społecznego mieszkańców. Już 3 października 1994 roku uczniowie i ich rodzice weszli po raz pierwszy do nowego budynku. Następnym ważnym momentem w historii szkoły był dzień 6 grudnia 2006 roku, kiedy to dokonano otwarcia nowej sali gimnastycznej, która służy nie tylko uczniom i nauczycielom ale również mieszkańcom wsi. Szkoła wraz z salą gimnastyczną pełni we wsi funkcje kulturalno – oświatowe. Dzieci ze szkoły przygotowują apele, inscenizacje oraz różnego rodzaju imprezy jak: Dzień Matki,

Dzień Babci i Dziadka, Mikołajki. Swoje zdolności artystyczne prezentują one przed rodzicami i mieszkańcami Rożentala.

W szkole funkcjonuje również Grupa Zabawowa oraz Gminna Świetlica Socjoterapeutyczna.

Grupa Zabawowa zapewnia dzieciom atrakcyjną ofertę edukacyjną i możliwość rozwoju w sferze emocjonalnej i społecznej. Funkcjonuje w trybie 20 godzin tygodniowo przez 5 dni. Maluchami opiekują się wychowawcy z przygotowaniem pedagogicznym, co daje gwarancję odpowiedniej jakości realizowanych zajęć. Grupa zabawowa stwarza dzieciom możliwość wszechstronnego rozwoju psychofizycznego oraz przygotowuje do dobrej nauki w szkole. Nadzór nad Grupą sprawuje Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.

Gminna Świetlica Socjoterapeutyczna w Rożentalu czynna jest od poniedziałku do piątku. Nadzór nad palcówką sprawuje Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa. Obecnie do świetlicy uczęszcza 30 dzieci w wieku 6-12 lat, które są uczniami Szkoły Podstawowej w Rożentalu.

Celem działalności świetlicy jest przede wszystkim zapewnienie opieki wychowawczej i wyrównywania szans dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

Szczególne znaczenie dla najmłodszych mieszkańców ma z pewnością plac zabaw. Stanowi on miejsce integracji dzieci i ich rodziców. Dzięki niemu najmłodszy mieszkańcy mogą wypoczywać w sposób aktywny i na świeżym powietrzu. „Obiekt” ten sprawia dzieciom największą frajdę.

Ważnym obiektem dla mieszkańców Rożentala jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia w Lubawie, z siedzibą w Rożentalu oraz Agencja Pocztaowa. Obok wymienionych instytucji znajduje się też Zakład Komunalny Gminy Lubawa. Budynek tych instytucji usytuowany jest w centrum Rożentala na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 1214N z drogą gminną nr 147032N prowadzącej w kierunku Gierłozy.

Działalność Banku Spółdzielczego w Lubawie to nie tylko udzielanie kredytów i przyjmowanie depozytów. To także działania na rzecz mieszkańców Gminy. Bank Spółdzielczy wspiera – poprzez dofinansowanie – działania kulturalne, sportowe, oświatowe itp. W Rożentalu działa Punkt Kasowy Banku Spółdzielczego w Lubawie. Jest to szczególne ułatwienie dla mieszkańców z uwagi na oddalenie wsi od miasta Lubawa.

Na uwagę zasługują też obiekty użyteczności publicznej. Takim jest przystanek autobusowy, znajdujący się niedaleko skrzyżowania drogi powiatowej nr 1214N z drogą gminną nr 147002N oraz drugi znajdujący się przy kościele. Ze środków komunikacji publicznej często korzystają mieszkańcy nieposiadający własnych środków lokomocji oraz uczniowie głównie w okresie szkolnym.

W Rożentalu na uwagę zasługują również dwa boiska sportowe o nawierzchni trawiastej. Jedno z nich – mniejsze, traktowane przez mieszkańców jako teren zabaw dla maluchów – umiejscowione jest w centrum wsi, w miejscu gdzie niegdyś znajdowała się szkoła podstawowa. Przy obecnej szkole podstawowej mieszkańcy mogą korzystać z dużego boiska sportowego o wymiarach 92 m x 52 m oraz z dwóch boisk do piłki siatkowej plażowej. Teren przyszkolny jest swoistym centrum spotkań integracyjnych oraz miejsce aktywnego wypoczynku. Stanowi on ważny obiekt dla mieszkańców Rożentala z uwagi chociażby na odbywające się tam coroczne turnieje piłki plażowej.

W miejscowości Rożental w obrębie obszaru o szczególnym znaczeniu turyści mogą napotkać trzy zabytkowe chaty z XIX w., drewniane i kryte słomą lub gontem. Jedna z nich znajduje się tuż przy wjeździe do Rożentala po lewej stronie jadąc od drogi krajowej Nr 15, natomiast dwie pozostałe chaty umiejscowione są w końcu miejscowości przy drodze powiatowej nr 1214N po prawej stronie jadąc również od drogi krajowej.

Ważnymi punktami znajdującym się w obszarze o szczególnym znaczeniu są trzy sklepy. Pierwszy z nich – sklep spożywczo-przemysłowy usytuowany jest przy wjeździe do Rożentala od strony drogi krajowej. Drugi – sklep spożywczy – znajduje się na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 1214N z drogą gminną nr 147002N. Po przeciwnej stronie drogi znajduje się Bar. Trzeci – sklep spożywczo-przemysłowy znajduje się w połowie miejscowości z lewej strony drogi powiatowej nr 1214N jadąc w kierunku Zielkowa, nieopodal zabytkowej chaty.

W Rożentalu stosuje się selektywną zbiórkę odpadów. Na terenie obszaru o szczególnym znaczeniu umiejscowiono do tego celu pojemniki m. in. na szkło i plastik. Zbiorniki umiejscowiono w trzech punktach w centrum wsi.

Rożental to również miejscowość przedsiębiorcza. Obecnie ok. 30 osób z tej miejscowości prowadzi własną działalność gospodarczą. W obszarze o szczególnym znaczeniu umiejscowione są m. in. zakład kamieniarski, firma finansowo-ubezpieczeniowa.

Rysunek nr 2

OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

